

معافی لغات
دیوان حضرت خان الماس لرستا

ارنہ شدہ توسط وبلاگ یاران پردیور بہ مدیریت سلیک خسروی

www.yaranepardivar.blogfa.com

بند اول

التجا = پناه برون = این است سرم = مرجع صاحب
 عرضه = خواسته داروم = دارم لازم = الزامی است و نم = برای من
 قدم = میدهم ویت = خودت بوخش = بخش و ذ = بدان گره = کسی که
 جدا = میدارد ریت = راست یانی = یعنی نازارت = نازارت او را و او را
 دوریشان = درویشها تره = از ویرده = گذشته ریاضت کیشان = ریاضت کیشان
 نه = از کلیم = مخلوق خوف = ترس عذاب الیم = دردناک شناخوان = شناگو
 رجم = رانده شده باش = خوب کیان = بزرگان شای قهری پوش = شاه سرخ قبا = باده
 ندره = قبل از سراسر = سراسر باضی = بعضی موند = می شوند نین = نکلند بر نوری = آخر زمان
 برود = شود پاهل = پایمال شود = میشود اثره از محی = میرودی کس تلمه = نماندنا = نماندنا
 مانده می ماند و رای = رسیده در راه راست گلیو = بر میگردد ناخاس = بد خاس = خوب
 نماند = و خوبان بود باشد راسان = اهل راستی مبون = میشوند چو = چون و ناره = بهار
 طیار = یکی از تجلیات فرشته هضم از طبقه هفت تن در ایل عصر بر دیور = دست ای از
 و سلطان غیر شد تحت فرمانش = استند موم بر رموز و وظیفه آنها آمد نمودن سالکان و محمدان و او
 نیت است تجلی فرشته مذکور در او اطر بر دیور بر دیور و در او آخر بر دیور بر شاه ابراهیم
 رده است این شخصیت علاوه بر وظیفه مذکور مقام دلچسپی جلوه حق را در ظاهر و باطن دارا
 ن باشند - خیالان = خیالها ویر = فکر یا راسان = اهل حق وینه = مانند یخچن = سرد بنجد
 شان = پائیشان هزار و پن = همیشه از هزار = آزمون نهائی صورت = صحبت و گفتار
 رسی = راستی رواد = گذشت جای = شرم دس = دست و بطور = به این صورت
 ناره = اهل باطل عیشان = چشمان ذیشان = ذهنشان تار = کم نور و تاریک

لاشان - نزد آنها داده ل تبار - موعده قهر و غضب صاحب کرمی - صاحب کرم هستی
 آیین - قبول بفرما بر سین - بر سید نخو - زود و از یادان - یادها
 بواجون - بگویند غانند - غانند ریخ برده شان - ریخی که کشیده اند نگرین - نگرینی
 برسا - پریش شای مردان و شاه مردان غانون - غانند ماطل - ماطل
 دبل - سرگشته بخادش - بخوند و نگزند چم - چشم ز میرون - نمیروند خونا و خوناب
 بی قیاسه ده - بی مانند بدین - بدید و گند صدا لاله - مناجات تخت و نطق
 ز دامنم - ز بانم مولام - مولایم

بند دوم

فروانی - قربانی کیم - کیم تیارن - تیار است تیار - آراسته - آماده - کامل
 روز - روز نهاده - دسته های انصد نفری یاران حضرت مبارک شاه لرستانی لقب به
 شاه خوشین که در قرن چهارم هجری ظاهر گردیده اند، آن حضرت یکی از بفت تجلی اعظم حضرت
 ن در جامه بسته است. وقت - وقت پی - برای نگران - کنند صلا - صرف
 چیز کردن قربانی پری و برای عقبا - آخرت کرده ش - کردارش نابوده - نامآب است
 شبت - رشوه - حواصه - محبوب می شود مبرومی باید بکالین - بکاری تیوم و بند
 مورن - مشهور است مرانون - میدانند ثانی - دوم کله زرده - گوزن زرد رنگ
 سیوان - رودی که از کنار بارگاه حضرت سلطان میگذرد میکایل - پیر میکانیل دودانی
 بی از هفتاد و دو پیر پر دیور - ورده - خورده بی - بود و پرده - گند شته کران - کنند
 کن - چند نفر در کن - کنند دو پا - دست و پا چینی - با بدین - بدید
 بی ناستان - در ب نین - نیستند بوینان - ببینند ووسان - ووسان

بسوسان = پیوستند شکرانه = نیازی که در جمع دعا داده میشود باوران = بیاورند و = ب
 ویش = خودش در دارد = بر دارد او = آن مودا = وسیله برنده قصت = قصد منظور
 بواجین = بگوئید کران = کند و در داین = بلند کنید و جا = از جا کین = کنید و ختی = وقتی
 داین = دادید بنین = بگذارید سوا = جدا نوا = مبادا بجرین = بپرید گلپوش = گلپوش
 بکیشین = می کشید تیغ = تیغ بنی مدار = بی مدارا خون = خون بریزین = بریزید
 چال = چاله بکن = بکنید ذوالجلال = بزرگوار = بپوشد بشورن = بشوئید دون = منظر
 چن = چند رزم = عضو جیاکن = جدا کنید و هم = از هم بدارن = بدارید گذرگی = گذر کند
 دنش = از آن حل = پرزده مورد حشره = بره ژد = آراسته گردد شور دای = آبگوش
 درزه = قبل از نکران = نکند بخرا = خورده درده = خورده نمبو = نمیشود باوران = بیاورند
 بنین = بگذارید اقدم = ازلی تیری = نان لواش = بوسین = کافی باشد بش = قصت = نواله
 دران = ندهند تن = تن است عریان = برهنه چن = صح است دنگ = صدا ز زمزمه
 بلالان = انناس کنند و دل = از ته دل جمعش بواپوار = غرورش جمع باشد ایوار = غروب
 حاضرین = حاضرند اشخاصی = دربان = خادم دوس = دوست کمن = گفتند ندن = نهند
 برگ = پوشش بدران = بدهند ثفت = ثبت نین = نیستند طومار = دفتر ثبت کردار بدران
 بشن = بشنید بعیدن = بعید است تاندی = مانند بسانو = ستاند ساره رو = آخرت
 ساره = فردا حساب = محاسب میماند قلمه = استخوانهای بلند دست یا پا سخون = استخوان
 شکنان = شکستگیاخی = جانی نمبو = نباید درون = خوردن نوس = نفس نفس بو = باشد
 ناورو = نیاورد صاحب چه = به وینه = مانند بشی = قسمتی بسانو = بگیرد
 شداران = سایر پارانی که قیمت دریافت کرده اند گروه = گروه نورو = نبرد جانو = ماند
 بانه = مترل نین = نیت پوشش = پوستش باوران = بیاورند بهاشن = قیمتش است

سوز = سبز بکن = بکند دروم = فوری بیون = کال = بی نقص گرده = کلوچهای مخصوص
 چل = چهل چینی = با بدن = بدهند صرف سر = بلاگردان سفید = منظور نقره است
 اوسا = آنوقت بی = شد ولی = میان = بین = شان = شرعا = بسان = بستانند
 آو = آب باوران = بیاورند بشوران = بشویند کلهم = تماما قلم نرین = پیرموسی، نوشته کا
 ذوا = دعا کن = کنید = کند خاس = خوب باوران = بیاورند و جا به جا ریو = رو
 ایند = این دو سن = دوست است = منظور از دوست مولا است .

بند سوم

بشوان = بشوید است چهار = چهار چار = چهار ملک مقرب جاگه = جایگاه = جا
 یاران = یاران است غابین = غایبند چم = چشم بویان = بیند دارو = دارد بنشو = بنشیند بیم = ترس
 سلطان = سلطان است عظیم = عظیم است راس = راست لاله = التماس دم = دکان = زبان
 عیان = عیان است باش = خوب = سالار داودن = داود است گویو = پهلوان دربار کیانیان
 کیانه = کیان است نویو = بنید خلل = تباهی دفترن = دفتر است باقرن = باخراست
 بره = خشکی باره = بحر = دریا یانی = یعنی مصطفا = مصطفی = مظهر حضرت عزرائیل قین = غضب
 فارن = قهر است قهر = رزبار = مظهر حضرت حور العین رجاچی = کسی که برای کسی نفاذ کند
 بی = برای اوان = آنها دشان = آنها نکل = نمی کند خاس = خوب = میرود = مرد بود = باشد
 نوو = نباشد مویون = می بیند شاه = چشان = چشمان ترسا کار = پرهنر کار
 سو دیده = دست و چشم لایا = التماس کننده صاحبکار = خداوندگار شر = در = از دوا = دعا
 نامش شمار و امش را بیاورند ندارد = ندارد بی هو = بی ذکر حق بنشو = بنشیند
 گناش = گناش زیاد = زیاد است تو من = تومان قران = واحد پول قبل از ریال

دیار - داهر پول عرب - میشان - نشیند - نشو - نشیند - ناشیس - ناشایسته - بایس - بایر
 نین - نیستند - نادیده - سالان - کم سن - وسالها - ناشی - ناوارد - نزان - نادان - واجب - سوا - جست
 یشان - بر آنها - بویان - بسید - ویشان - خوردشان - درده - خورده - بوه - باشد - شیرین - شیر
 آشوی - آشوب - مبو - میشود - باران - بدارید - یازن - یاراست - فجو - میرود - انظوره - کوشر
 نوشته - نوش است - مانا - استعدا - طلب - لگ - التجا - پناه - بردن - مقام - جایگاه - مکان
 بهشت - چنی - چوار - هشت - وچهار - دوازده - امام - سر مشاق - سر بر بی - خطا - کوه - خطا - کمند
 ترجمان - جریمه - درد - بدید - نون - رد - برود - نشوند - نیو - نیاید - چه - ریشان - بر - ایشان
 قرزی - دید - قرزی - دین - است - منظور - از - قرزی - مولا - است - کیمه - خانقاه - لنگر - جمع - خانه
 چلی - چنی - چاره - چهل - تن - چهار - ملک - ارشد - دستگاه - خاوند - کاری - زد - بوند - از آن - رو - به آن
 ما - است - پیر - سران - پیر - صاحب - نر - پیر - شرط - جرعه - بخشان - جرعه - بخشیدن - است - جرعه - کوشر
 میو - مو - نمخشان - لغزیدن - است - داران - باران - است - بگردن - کردن - است - سپردن - سپردن
 خاطر - خم - بانگ - مژگز - بنیو - بنشیند - خاس - نیک - خم - غم - بر سو - برسد - هر سو - می - رسد
 بشوان - بشنود - کیوره - کوره - مود - می - آورد - کن - بکنند - بکنید - بی - هم - بیای - پیوره
 نیشان - نشیند - زیو - زود - مود - می - شود - شای - قرزی - پوش - شاه - مسخ - جامه - یعنی - مولا
 تحت - نطق - گفتار - نکن - بکنید

بند چهارم

طواف - زیارت - گردیدن - بواچیم - بگویم - خاصه - مخصوص - داخه - داغ - نشان
 دیاران - پیدایم - دیار - پیدا - کیوره - کوره - ستیوان - کاظمیا - طوافچی - زوار - زائر
 قانی - آستانه - درب - شای - کرم - داران - شاه - کرم - داران - منظور - حضرت - سلطان - است

پا بوس = زیارت = پای بوس بود باشد وقت = وقت آورد = می آورد ،
 سبوی باید خانوه غاند تیارک = تدارک کرده کند پی = برای غزم = تصمیم
 نبوه = نشود کی = کند تره = از = با آد = آب تشار = نام چشمه ای در حوالی بردیورا
 پارکی = برای تن و برز = بلند افلاک = سیارات غسل گاه = حمام ،
 سیو = می آید یا نه = منزل بنالی = اقدام کند جمع کرو = جمع کند چون = چند نام = هم
 پیش = خودش تره = از هجت = هجت بدن = بد هجت پیش = با او کرده = کند
 دونه = چوبه بویادی هندی پریش = برایش گیانی = جانی بسانو = بگیرد تره = از
 قوت و فرصت = برای فتح و پیروزی دوا = دعا لاله = التماس موره = مهر کی = کند
 روان = زبان چنی = باد و دس = دست چوار چهار = بسپار و = بسپار و شای شاه
 یابس = بیابست بیاب = قانون بست = انعقاد شاه بیابست = صاحب و قانونگذار راه حتی
 و آنچه گوید ناپس = ناپسند اشیا = اشیا = منظور ذبیحات است تره = ویش = از خودش
 دل آزار = دل آزرده = بخبیده خاطر موه = می شود ولای = نزد = در حضور صاحبکار = مولا
 را اگر راش = راهش بود باشد بناش = بنایش ترار = زهر بنیش = بگذاردش
 صورت = در پیش روی بنو تره = بنوشد دینه = مانند بویو = بسید برنجو = بیرون نیاید ،
 دم = از دمان دم = دمان نخوش = نرودش باورو = بیاورد و جا = به جای
 و می شود یا نه = خانه بن = هستند پاکو = پاک و مقرر = قرار داده موبن = میشوند
 کسر = از بالا پی = برای میرو = مردو شان = طرف = شان مو چون = میگویند
 پیش = برایش خاص = مخصوص نامشان = کنار نه در مکران = می کنند ادو = ادب
 ادو = نوبت داد و دار = مدعی مکن = می کنند چنی = با سپای = سپاه ناخا سو = نامناسب
 دار = دشمنان حقیقت خیل = گروه = ایل التماس = ابرین ملک = طهاران = سپاه باطل

دامنی = دمان = غران = سمناک = ترسناک = دینه = مانند = حجر = سنگ = راکه = راه
 بشارت = مژده = شادمانی = باضی = بعضی = مون = میشوند = پرورش = روسپاه
 قاپی = آستانه = یانه = منزل = دیت = خودت = نگاردار = نگهبان = چیت = همراهت
 وخت = زمان = وقت = داخل بین = واروشدی = موازن = میخواهند = از = به
 ولایت = از تو = شاهبی = واحد قدیمی پول = سنی = بلزهم = دقردار = منظور حضرت پیروی است
 چوار = چهار = چی = رفت = چی او ستر = سبز شد = ثفت = ثبت = گن = گند = ار = اگر
 ارصد = هر چند = خسته یو = خسته ای = بی حساو = فراوان = عین = چشم = نازون = مجاز
 نین = نیت = بکی = بکند = خاور = خواب = میان = میمان = راهی = کرده = بدق = کن = مور = مهر
 کر = کین = که = بکن = اوسا = آنوقت = مختارین = مختاری = ای = این = تیاره = درت = آ
 نظام = نغمه = نادان = اینه = این = خواجا = خواجه = مولا = کین = کترین = دیده = دار = باطن = دار

بند پنجم

چوار = چهار = ماتن = مات است = صراف = گوهر شناس = در اینجا به معنی باطندار است
 فراوان = میدانند = بگیر بگیرین = بگیر بگیر است = اشاره به وجود نامنی شدیدا است در دوران خاص
 صلات = در اینجا به معنی آشوب و انقلاب است و در اصل به معنی قیامت و نیز به معنی نماز است
 آشوی = آشوب = شادان = شاد است = واتن = گفته است = تحت = نطق = ازین = از است
 زه = از = کوان = کوهها = گیرو = گیرد = دیشتان = دشتها = دیش = دشت = تک = تک = تکیه
 اوبه = بدیم = دهم = ندوه = ندر = زار = زهر = بدیم = بدیم = دم = دمان = دم = دست
 چون = چون = گیرو = گیرد = زنگی = اهل زنگ = زنگبار = جزیره ای در اقیانوس هند با حکومتی متعلق
 زنگی = سیاهپوستان آفریقای شرقی = تاناره = قبایل مغول = نژاد زرد پوست آسیای شمالی

خوش = حبش = سیاهوستان آفریقای شرقی اگراد = گردا = ژیربال = زیر دست = پائین
 سکر = بر باز = خیزد = بر می خیزد = شام = دمشق از شهرهای سوریه = حلب = از شهرهای سوریه
 بلخ بخارا = بلخ و بخارا از شهرهای افغانستان و از بکستان = فغوره = لقب سلاطین چین در عهد باستان
 دارا = داریوش سوم آخرین شاه هخامنشی که از اسکندر شکست خورد = فرنگ = اروپا = چینی = با
 روس = روسیه = بن = بلند = موه = میشود = طبلو کوس = طبل و کوس = از سازهای ضربی جنگی
 جزشت = صدای پاپی = پانال = نعل پا = ستوران = چهار پایان = گبرو = می گیرد = عزان = غزده
 لمان = کنده = قاره = صفا = صفیر = پیکانان = پیکانها = تیر = ترکشان = ترکش =
 ترکش = تیردان = شومی = نخوت = ستاران = ستاره = خماران = خمپاره =
 گردان = پهلو انان = برگ = در اینجا بمعنی لباس رزم است = فولاد = فولاد = رزم = نبرد
 خونی = قاتل = گرت = گرد = توز = غبار = تم = مه = مرکبان = اسب = گبرو = می گیرد = شه = از
 لکشان = راه شیری آسمان = مرتبه = طبقه = افلاک = سیاره = فرنگی = در اینجا بمعنی اروپا است
 بود = میشود = چن = چند = یوم = المشره = روز قیامت = در = چال = گودال = گودی
 چال قزدین = دشتی وسیع و پست است در حد فاصل زرخان و قزدین، به احتمال حدود سلطانیه
 آله = آل = زنگی برای چهار پایان خصوصاً اسب = زنگی بین قز و زرد = گیلو = می گردد = گردش =
 ابق = سیاه و سفید = نشان = نشان = خنون = خون = روزه = روزه = می شود = آو = آب
 صوره = نوعی ساز بادی = شاخ = اسرافیل = فرشته رحمت و تجلی حقیقی آن داد و کوسوار است
 در روی آورده = در روی ابرها = آور = ابر = یادار = اسب = دارای میل = بالدار = پرده
 بل = دست = پرواز = چوار دور = چهار طرف = بگوران = استنداران = بگ = بزرگ
 مبر = میشود = یورتگای = یورتگاه = یورت = خیمه = ستوران = چهار پایان = شقه = نوعی صدا
 ساتی = ساعتی = چن = چند = سلطانیه = از شهرهای استان زرخان = قره = قتل عام

بود بشود زنگان زنجبان گبر و می گبر و دیوانان = دیوان نام کله کله = چجه ،
 قیصر لقب شان روم باستان فقور = لقب شان چین قدیم سم = سمر داری که پیشرو
 ظهور حق در جامه بشر خوا بود سرین = بالاتر دامن = پائین سخن گوید کوه سهند در آذربایجان
 سان = صف خندان = بندگان ممتاز حق هنگامه = انقلاب بلاشو = بلا و آشوب و انقلاب
 بر شو بیرون می آید بر شون = بیرون آید حق و شان = حلقه بان پی برای بیو و بیاید
 اقلیم = سرزمین بلیل = جادوچی جاد = بانگ گیشو = می کشد گرو = هگلی موم = می برند ،
 اری = بی = مان ای صرافان = آستانان اسرار حق = مان عیان = چنان روشن = روشن
 زینان = ذهن = کن = کنید عجز = عجب او = آن روز = نین = نیت حاشا = اندکار
 یقین = به درستی بگردد = بگردد = واده = وعده = مدت تمام است = موم = می شود

بند ششم

آشوب = آشوب سخت = نطق از ان = ازل است در خیز و بر می خیزند
 بنده منزل اغیاران = آنانکه با حق میان ندارند گرو = هگلی بستن = بسته شده
 کوه = بسیاری کوه تل = خرمن او روزه = آن روز گو = گفتن کوه = تلفظ = حکومت
 بی = دست بی دسان = بی دستها = فراق = مظلومین بلیل = جادوچی بدی = بد دهد
 = این واده = موعده روز = روز بود = باشد حکوم = دوران حکومت تانار = مغول
 در روز موب = میشود موب = می آید در بنون = راهنا بر نوی = آزمون سخت و نهانی
 و نادون = گردش روح در هزار و یک مظهر و جد تحت شرایط و مقرراتی خاص باره عمایال حق
 = تانار منغان = شود تمدان مناس = بی چیز گرده هر شاره = شمر چن = چسند ،
 گایان = بیجان شاران = شهر را خاران = دشمنان حقیقت مایوس = نا امید

طمعه = طمع = صیه باکران = دختران = دوشیزگان = لوط = لفظ = دیشان = خودشان
 شوهر خوا = خواستار شوهر = ماضی دار = در اینجا به معنی بیزار است قحط = قحطی = نبودن امکانات
 بی = بندگی = کج = کافور = ماده ای سفید رنگ و شفاف که از درختی موسوم به همین نام بدست
 می آید که خوشبو است و طبعی سرد دارد، در قدیم از اطلاق مورد نیاز برای مومیایی اجساد بوده
 امروزه نیز همراه با چند چیز دیگر در امتدقین میست کاربرد دارد. شرر = شماره = شعله زیاد
 فریخیات = جاندار آخر صلات = حشر = مات = عالم درگ = رزم آراء = آرایش = عنده جنگ
 بی شو = بی حد = بی باکتها = زید = وطن = مسکن = حیات = زندگی = شورشت = شورش = انقلاب
 بی سامان = بی مقدار = باز خواست = بازجویی = محاکمه = فرنگ = اروپا = زده = سمر خورده = نا امید
 غفله = غرضش = رومات = سسزمین روم قدیم و توابع = سرد دار = آشکار = ظاهر = همیشه عبید
 بکله = استنادار بگ = بزرگ = در ساق = مجوس و مقید = زده = از گردون = آسمان
 تونز = گرد = تم = به = چون = چون = برهم = متفرق = گره = گره = ارس = روسیه
 سمر حاد = باختر = قضا و قصاب = اداوی = سسزمین = ذره دار = باطندار = دارای فوه حقایق
 سین و الف و میم = سام = بنیامین = نجیبی حضرت جبرئیل و مسؤل شرط و آیین یاری و پیران ^{حقیقت}
 آید = این = وس = دست

بند هفتم

بو = میوه = شون بران = اهل تحقیق = در گرد = بازگشته = ذینان = ذهن ما = چون = چون
 پایی = آستان = وارم = گریزان = پرکنده = خاطر جم = مطمن = قلبان = دها = بنج بن = بنجد
 فش یاریشان = سکه و نقش یاری آنها = منظور سبیل یا شارب است که نشانه نظا هری یاران است
 ارکن = بریده شده = کنده شده = پرو = فراوان = گلی = میکند = گزن = گزند = آسیب بخورد
 ۸۴

نه از شاران - شهر خاس و خوب خراو - ویران کنی - میکند مود - میشود
 خافل - غافل خار - ضد حقیقت چون - چند بصر - چشم بصیرنا - صاحب دید باطنی
 درودل - دست و دل نیار - آراسته - کامل مومن - میشوند بدوش - بدگو - بدخواه
 بچن - میروند بطلال - باطل کشتات - ساکت و تنگ - صدا بلن - بلند شکباری - تویید
 صاحبو - صاحب اجاقان - اجاقا پی - برای نگرن - می کنند بلن - بلند مود میشود
 ریخن - ریختند تال - تلخ رای - راه قن - قند اوسا - آن وقت داده - موعید
 هزار چینی هن - هزار دکان - از هزار بیشتر - تهلای - نزد نشان - نشان مومن میشود
 دوزو - می دوزد دنگاران - صداداران - مدعیان شاجیره - مولا علی - گرده تمامی
 سان - شده سلسه - سلسه اش نین - نیت جادان - د فوهای دیگر میو - میباید
 زودان - زائرین آمانت - آمانت همگی و هر کس ریخته دهان - ریخ کشیده است
 ایران - بگیرند بلالان - التماس کند و ناز - بازاری و تضرع نوه - در آن نخ - نرود
 ضایع - هدر - ضایع بلی - بد دستی زرده گل - از چهار تیره خالی که حضرت حق برای
 بن آدم بکار برده که هر کدام و ترگی خود را دارند از جمله خاک مذکور دارای ایمان و عشق است
 طمانه - طمنه - طمانه کش - راه - راه ندمی - ندهد نه - در ویش - خود

بند هشتم

بو - بشود شمه - مقدار بدن - بدهند نگی - کند گوشدار بو - شنو باشد
 و بطور - باین صورت یاریون - یاری است فتو شراره - آتشو بگر دروغ - ناراستی
 راس - راست نادیار - ناپیدا راس و شان - راستگویان کونه - کونه گول درده - غریب
 ملک طیار - فرشته ای که برهوان راه حق رای آرایید - دوا - دعای ضبو - صبح و ایوار - خوب

زوین = زبون = ذین = ذهن = موین = نبین = وادهل قمار = موعده قهر و غضب
 صاحب = دیور = دور = باضی = بعضی = باضی شان = بعضی از آنها = کسیر = کیمیا
 و نام = در میان = نادیده = پنهان = و بطور = این طور = قرار بود = برقرار باشد = آتش خانه = خانان
 واده = موعده = هزار = پیش از هزار = ول = راه = کس گردان = نه = در = شازده = شهر بود = باشد
 یاران خار = طایفه دیار شکاک = بی شرط = بی مدار = بی مدارا = اوار = فریاد = ایمان = ائمه
 میوه می آید = الامان = الامان = دخیل = خوف = ترس = خائس = خائس = مسانو = می گیرد
 شاهو = کوهی در اورامان که در نظر یا رستان محترم است = بارخانه اش = بارخانه اش = دم و دستکام
 سرس = سرست = کلید = کلید = راهی = راهسار = سای = ساجار = کوره = آتش
 مکانی که حضرت حق پرینیا من را از نمود = سرکوی = قلعه = سمن = سنده = کوهی در آذربایجان
 بش = قیمت = بره خشکی = بار = بحر = واوا = و با = پی = برای = سسرانتر = سراسر
 بساط = بهات = دنیا = انگیزه = میدان = دستگاه = شی = شی = پروا = خوف = باک
 لاقد = بی تهدد = گرگو = گرگ = د = شکار = صید = نگهای بد = تاشای بد = نمه کی = نمی کند
 نین = نیت = بکشو = بکشد = صدایش = صدایش = بلن = بلند = آدوخته = آن وقت
 دیتان = خودتان = ریتان = راهتان = هرکه = هرکس = دیش = خودش = ماه همت =
 دسه = دستش = خاس = خوب = قدن = میدهند = گس = بد = آیم = آدم =
 زرده گل = از چهار نوع خاک اصلی ایجا در او را بشکره = دارای عشق و ایمان است =
 صاحبو = صاحب = دوس = دوست = نام دل = همدل = سخت = نطق = قدین = قدیم
 دادن = داده است = وایه = دعه = دختوایه = دقت و موعده = ماه همت
 زده = در آن = نامزد = ایامه = همت در آن ایام

حق و ش تحلو بیان = بیایند بشنوان = بشوند روی = روز حساو = حساب
 زه = در = از سنه = تاریخ قدهو = می دهد شه قاپی = از درگاه آتش = آتش بگین
 آو = او بنیام = بنیامین کمی = میکند بش تقسیم عبیره = ماده ای خوشبو مرکب
 از شک و کلاب و زعفران مبو = میشود سروس = سرخوش نورداران = نورباران
 مبو = میشود کش = کوبسار نه جای = در جای پخندان = پخندان مخیزو = بلند میشود
 ملک طباری = رموز = مهوران آزمون باطنی حرف بدی و ش = حرف بدگو = بدخواه
 برچو = بیرون می رود بدر همانان = راهنمایان بد بش بریا = بی بهره بی بش = بی تمت
 روسیا = روسیاه رورش = روسیاه ذیل = ذیل = درون خوش = سیاهی
 مبو = میاید چینی = با کروه = میکند و بطور = این طور کیوره = کوره قطبان = قطب
 ناو = حرارت پی = برای آو = آب بخواو = بخواب گیلان = می گردند جستجو میکند
 ناجیل = تعبیل تاده سرعت حرارت مبو = میشود شه نو = از نو مره روه = می آراید
 روزه = روز گبرو = می گیرد مهوش = صمانند = در اینجا یعنی متاب نیشانه = نشانه
 چگن = جنگ است توران = ماوراءالنهر = آنوی چون = به عبارتی سرزمین روسیه
 چنی = با = و جش = جشه زنگی زنگبار = سیاهوستان آفریقا جم = چشم
 ججه = خروش چیش مبو = می شود سپاه = سپاه کش = کوه بش دارن = بهره مندند
 نمون = میشوند آدن = آنقدر گروی = گروه و نام = در میان نادیار = ناپیدا
 درین = پیشین گران = گرانقدر و او = به او نام = هم اسم = نام است
 ملزوز = میلرزد ساش = هیش نه = از وارو = دارد شه = از پی = برای
 غار = ضد حق عضو = غضب موارو = صاحب ذرات = ذرات است

کرد و میکند لش و لاشه جسد بان بروی اسرافیل فرشته رحمت
 نهد در از عرش مقرر حضرت حق و فرشتگان محرم دم قدسی میدهد صورت فقیر
 فرشت و غرش موه میشود صاحب سیف شمشیر بکشوی کشد
 خلاف بنیام دم دانه شاجیره مولای علی گوید جمع دیشود در دشت و در
 موارد بسیار د مخیز و برمی خیزد ایشان از آنها برشت برشت ذلالت و ذلیل
 حوت نامی بقره گاو رده از موم میشوند فحوازن میخواهند آمان آمان
 کوه گبر آتش پرست کن میکنند از دمای دوسره ذوالفقار ذیجیات جاندار
 بر خشکی عدن میدهند دوره دوران کنی میکند موه میشود سپاسپاه
 یکی چوب یکی چری تشلیلات چوبکی و لاندوی عثمانی را در سابق بر این نام میخوانند اند
 نصد نصده بیابان و مردان حضرت شاموشین وانان خوانان در چین خوانند
 پری برای زعفران جوشش صوت موه میگردد بر تابار صحرا تا دریا بار بحر
 نجومی چند چن چند هزار هزار میلیون سن و هستند کوه کوه بگیرند بگیرند
 سان و صف رزده عدن میدهند شامه نیول شهر زدره از شهرهای کردستان عراق
 آورد آن روز کنی میکند شاه شاه دس دست ویش و خودیش خویش
 دمی میدهد پیش و با او هزاران فقیران ریاضت ایشان اهل سختی
 شادی و لب شهر شاه شاه قدسی ایشان میدهد به آنها کن کنید خامه خام است
 آورد آن روز کن کنند کنید و او ایامه به آن ایام ندارد ندارد
 سخت و نطق و قولش و بگفته اش موه میاید مردان مردان اهل تحقیقت
 اخلاص و خالص و دارای خلوص

دیدیم - شو = شب جم = جمع چپوستان = کفزدون جلالو = جلال و
 چوارتنه = چهار حبد = تجلی چهار فرشته اعظم بیون = کامل تیار = آراسته = مهیا
 داوخواز = مدعی روزه روز ناجی = نجات دهنده چن = چند چشمه = چشمه چشم
 کشته دینان = کشته راه دین اسکندر = اسکندر مقدونی = از جلوه های خفیف حقانی
 برترینان = برتر از دیگران سوس = سوس می در = باده نوش باده = شراب
 خاتون زرباره = خاتون زرباره = از یاران هفت تنی جمنانش = جمع خانه اش = محل تجمعش
 گنبد خضرا = گنبد الخضر = مقصد معراج پیامبر اسلام چلتن = چلتن رنگین = منوره زینا
 گردین = همه گنبد = گنبد نصد = نصد = دست های مریدان مبارک شاه لرستانی
 ساسا = می شناخت صاحب = صاحب بصره چشم فابی = آستان = درب
 پردیور = جلوی پل پردیور = بلوران = منطقه ای جدا فاصل کرمانشاه دپل دختر که در
 زمان حضرت شاه خورشین محل اردوگاه جمع نصد نصد بوده است که زیارتگاهی هم موسوم
 به گنبد بلوران دارد دنگ = صد = بانگ نغز = نغز = آبدال = از طبقات ارشد
 درویشی و تصوف که به قولی زمین به ایشان برپاست و به قول دیگر همیشه در عالم هفت نقره
 جلاند = دست ای چهل نقره از مریدان صاحب سمت حضرت سلطان صیاحک بزرنجی ای
 چل = چل = پرزده = پرزاز = برزه مل = سفرانز نیور = نور عطرات = انواع عطرهای گوناگون
 منوشان = می نوشیدند شجره = کوهی معروف در حد فاصل کردستان و اورامانات
 نگاه = نگاه = مکردم = میکردم = از = مؤردم = می خوردم = می نوشیدیم
 کترین = کم تر از همه = پیران بزرگوار حقیقت با همه شان و مقامی که دارند خود را کمتر از همه دیده اند

موب = میثود لیل = شب نهار = روز بلبل = جارچی دیار = سمرزمین = ناحیه
 خاران = دشمنان حقیقت ایشان = بآنها از آنها تنگ و تار = تاریک = بی نور
 وارمان = فراریان = زبیده گان اغیاران = گروه های بیگانه با حقیقت سبقت شمشیرش
 فرق = رود و مطهر دستش = دستش نه به رنگان = زنجان خلات = خلعت
 نشان = در حال بخش جنگها رنگان = رنگین چاله = دشتی وسیع حدفاصل خردین
 زنجان = به قولی حدود سلطانیه داوای = ادعای سان = رژه سلطانی = از شهرهای
 بسیار هم ایران در عهد مغولان که پس از آنان دیران شد و اکنون جز مختصری از آن باقی نمانده است
 این شهر در نزدیکی زنجان واقع است کشتاران = چندین کشتار گرت = گرد تیار = چنبره ها
 دنگ = بانگ روی = روز وخت = وقت خيون = خون رود = روز فرنگ = اروپا
 گردین = تمامی ترک سرین = اقوام ترک زبان شمال ایران پلنگ = دنگ = خرناس کش = رجزخوان
 گرد خوانین = اقوام کرد جنوب غربی و غرب ایران نه به حلب و شام = از شهرهای سرد
 سونی که در گبر و دار معرکه ظهور دیران خواهند شد روزه = روز رستاخیز = انقلاب
 کس کس موین = بلبشو = کسی دیگر نبیند و هر کس به فکر خود باشد لیل = تاریک = کید = ناصاف
 باجو = پدر = فرزند سید ابراهیم = نام اصلی حضرت شاه ابراهیم فرزند سید محمد گره کوه
 با حیدر = از معاصرین و یاران باطنی حضرت شاه حبیب بوده که از طرف ایشان حکم شاکا کار گزیده
 دمار گزیده را گرفته است این حکم در دو زمان آن حضرت اولاد به اولاد منتقل خواهد شد
 حبیب = حضرت شاه حبیب از نسل او اولاد یکی از هفت خاندان پردیوری که دارای تجلی ذاتی
 از حضرت سلطان بوده است و یارانی داشته که اکثر اصحاب تجلی ذاتی بوده اند این حضرت و یارانش
 در حدود سیصد و پنجاه تا چهارصد سال قبل می زیسته اند میره = سید میران = سادات

یادگار حضرت بابایادگار راس راست چرخه جبرگ و دست هفت تنه هفت تن
 طبقه ارشد و اعظم ایران حضرت سلطان عالی و حضرت عالی قلندری بی کسر و کسر بریده
 خلعت خلعت خاص و خوب و در دک و شهری کوچک در حوالی کرکوک که مقبره حضرت
 شاه عباس در آنجاست خوشین و حضرت مبارک شاه درستانی لقب به شاه خوشین
 شاه شاه و خانواده و وقت و وعده کا زاپا سبز شده ظاهر شده - واقع گردیده
 خاموش حضرت سید اکابر لقب به خاموش نوه سید ابوالرؤفایا چون = دارای موی بلند
 پرچ = کافل رجاء شفاعت شادش = شهرش آتش = حضرت آتش بیگ فرزند محمد بیگ
 بش کر تقسیم کننده خلیفه جم جم دار = چشم دار = باطن دار = بشیر خان = برادر آتش بیگ
 الاس = خان الاس = برادر آتش بیگ ابدال = ابدال بیگ برادر آتش بیگ بیگ بزرگ
 چه = در سن = سهند کوه = دلدل = اسم حضرت مولا دیوانگیر = بر پاکنده دیوان عبادت
 خاران = بنی دینان و مخالفین حقیقت روسیا = روسیا = میوه می آید مهو = میشود
 پیرو می = منظر حضرت میکائیل و نویسنده احوال و اعمال جهانیان بر تابار خشکی تا دریا
 رجای و شفاعت کننده گردین باره تمام یاران ویش = خودش خاتون = خاتون
 حشر = قیامت مشق = دوپاره بشنوا = بشنوند بلن = بلند تقاره = نوعی ساز ضربی
 معلومین = معلوم است علم و علم و علومین = علوم است اخر = ستاره نه = از
 باطن = غیب = کبر نجومین = ستارگان است تلمه = تمام است مقامه = مقام است
 نظامه = نظام است خان آتش = حضرت آتش بیگ شردم = در آن لحظه = آن زمان
 ایشان = نشان = بود باشد ح و سینوی نون = حسین = چشیش = با آن = همراه آن
 عین و لام وی = علی بکران = بکنید گیر و گیر

بدن = بدهید تخت = نطق از دل رد = روزانل شای قمر مزی پوش = از القاب حضرت ^{دولت}
 حق است مکن = ننگید آوردن = آورده است بواجب = بگویم چو سال = در سال
 دانه = گهتار در بیان = پیشینان بواجب گهتار = بیان کنم میو = میاید تخته = تخت و
 سبیر = تخت = سبند آردن = اوست ژو = از آن نادری = یک نادری نامی، منظور
 نادری شاه افشار است دینه = مانند درینان = آنها که در گذشته بوده اند درین = پیشین
 عدو = عدل و قدیمان = گذشته ما چگون = چون هفتی هزار = هفت هزار = چون نهایت
 نه بارش بو = بر او بار و یا سوار باشد نودم = آن زمان ضلالت = گمراهی جرگ = جگر
 ریشه جرگ = ریشه جگر = فرزند ما همت = نهدس = به دست تیغ = تیغ شمشیر
 کردش = می گذش دو حسن = دو نیم بگیرد = بگیرد مو = میشود ناصر = منظور ما
 ناصر الدین شاه قاجار است رفعت = منزلت = دلالی ژه نو = از نو = ذبانه = ستم
 نام = هم کرد = میکند کمیو = میکند داده = وعده خاص = خوب نیشاز = نشان
 دیار = پیدا بنی = مقداری جهشت = جنبش گردی = تمام بلتان = ملتها مکران = میکند
 دینه = مانند لافا = سیل موج شو = می جوشد قوا یقو = هیا هو = غوغا ہی حلا = صدایی بلند
 که در تعقیب و گریز به گوش میرسد فرنگ = اروپا لا = طرف مرگن = مرگ است چه در
 شاه = انکار = رد بابو = پدر فرزند = فرزند مواجب = میگویند و یک = به یکدیگر
 ناپس = زشت صیه = دختر نام = مادر میو = میشود دل آزار = دل آزرده = در خیره
 کرده = میکند صاحب = صاحب نین = نیت یاران = یادگار = خاطر ما چن = رفت است
 صوفی = پیشین پوش = تارک دنیا که = کس پری = برای دیش = خودش مکران = میکند
 پیش = پیشه رد بازی = در آوردن کر = کن ترار بو = ترارو مکران = میکند

اجحاف فشار در سختی قرار دادن گرو میکند برود میرود مرشد بهر طریقت
 عرفان معرفت حق تعالی بوانو بخواند طالب مرید خوانان طریق طریقت
 برانزه بداند خاص خوب بود باشد پی برای وادایلا فریاد حاصل از مصیبت
 پیشو پریشان دستگیر دستگیر وانفاس دای بر حال دروزن شرمو شرم و
 حیا شرم آندم برلا آشکار سر در دار مدعی سر بساط اهل عالم خلق
 منفرد دارا تو انگر مفسس نذار بی چیز مون میشوند مات مرده حیران است
 خاک فیض روم سابق و امپراطوری عثمانی آسیای صغیر چن چند شان شهرها
 خاص خوب خراب آو آب ارض زمین سما آسمان سپهر
 قیل و قال سرو صدا گروی نامی پانخت پانخت پانل پایمال و ویران
 شه از عیال همسر زن تقوی پر عزیز طاعت بندگی سامان اندازه
 حیون خون ویند مانند لافاوسیل سرحد مرز توپان توپهای جنگی
 سپاه شق نیمه شکاف طیران پرندگانه منظور هوا چای است خور خیز
 طنائب طنائب خبرور باخبر بحری دریائی آفتاب آفتاب ماهنا و مستاب
 تار تاریک نو در آن دم لحظه نگار فریاد ایمان ایمان من بعد پس از
 مدینه یشرب از شهرهای مهم عربستان سیند الفومیم سام بره خشکی بوم دست
 بحر دریا سفیش شمشیرش جولان گشت تاخت و تاز سارا صحرا دشت
 کوپو کوه و کش کوه گرو میکند لش لاش بان و رو بالا داو و نوبت
 باز خواص باز خواست رنگان زنجان هفتن جلوه هفت ملک مقرب خواند کاری
 هفتوان جلوه هفت فرشته مدار دوم خواند کاری شمنو از نو راس راست برقرار
 سلطان ملتها برز بلند خوشین شاه شاه خوشین کاند پاه سبز ظاهر پیدا

نئی - باء همراه - آمان - آمان - زنهار - تسلیم - دیار - سزمین - داران - فراریان
 رانند - تیغه - سیف - شمشیرش - شامحیدر - مولاعلی - شقه - صدای بر فرود دو چیز
 ساتی - ساعتی - چون - چند - خمیزوه - برمی خیزد - المذره - ووری - پرنیزه - کن - میکنند
 طورون - می آورند - اغیار - ناختران - قدک - میدهند - صغار - کوچک
 بار - بزرگان - بر دبار - خشکی و دریا - میشود - می نشیند - سام - هیت - جبر - قدرت
 پراسان - پرسیدن - کرده - میکند - صوره - شاخ - نغیر - قبض - گرفتن - گرفتن - جانتظر است
 زود وقت - در آن زمان - واده - موه - پراسان - پرسیدن است - تنگ - سنگین
 تازه - هست - در - ثروه - در آن - شاه - چشم - چه - حوال - احوال - اطلاع - میر - سید
 برزه - بلند - پاکن - پاک است - دارد - دارد - نیشانه - نشانه - والا - امکان - عالی - جاه
 ریو - رو - لای - در پیش - لاقیه - بی تفاوت - دریم - دریم - منی - میکند - دارد
 دس - دست - منوش - می نوشد - مود - می شود - پی - برای - جیفه - مردار - نیست
 عقبای - آخرت - داو باد - بر باد - داد - حوال - احوال - نمبو - نمی شود - بود - باشد
 ریوی - رود سیاه - رش - سیاه - نودم - در آن زمان - کنی - میکند - مدی - دید
 خانوشان - خانوشان - ره - نو - از نو - مگیر - می گیرد - عدوه - عدل - بر - خشکی
 بار - دریا - صاحب - شون - زود - اثر - ذادو - وعده - تحت - نطق
 آید - شن - آید - این - و بطورن - به این - گونا - است - دیار - پیدا - استکار

بند سیزدهم

اقراره - اقرار است - ای - این - خاص - خوب - کل - تمام - همه - نه - از
 بار خاند - مصدر - تیاره - میزان است - بی شرط - بی شرط است - بود - باشد

صاحب ریه رو شه از در لای نرود پیش شاه
 دیش خودش نه باین در میان و نش ببا و نرود او اید این عیاره جوانمرد
 پی برای میردان بردان میردان زما آنمردن بردان کردن کرده است
 ای کاره این کار را چشم در مداره بر ندارد سوزی می سوزد ناره آتش
 گبرو گیرد اوسر آن سر مدی میرهد دم دمان و دانه تیغ قناره قناره چوب با
 آهن بلندی که دارای میخا و زانده نمایی است که تصابان گوشت به آن آویزند آسنت امانت
 سر و مالو گیان سر و مال و جان طفل اضافه در اینجا به معنی سرفدا بودن و سربازی است
 دای = دغای صوابیواره = صبح و عصر است گناوه گناه و باطن بسته عالم غیب پنهان
 باش بنیادش دیاره پیداست هرچی بر چه بر سبب و بر سبب کم شه کم از
 تخت و نطق هویچ و هویچ نین نیست نری = از این

بند چهاردهم

بی دودن = بدون دود است شم = شمع ضیای روشنائی = نور میردان = مردان
 صدیق = تایید نمودن کرده اند نبودن = نیستند نبوده اند زنگ = زنگ زنگار
 نشو = می نشیند دود دوم = مواد مخدره = دخانیات و دل = بر دل مورد می برد
 یون = شل غنچه = غنچه مرغش = روحش مرغ = روح جسم = نفس مویه میشود
 ایم = دمام همیشه جسم نمن = حیرتند دینه = مانند گردن گرد است و غبار است
 نوش = خشکو مگر تو نوز = گرد و غبار کسی ون = کسی است صاف = صاف و دس = دست
 زده نباشد نه وجودش = در وجودش نبوده باشد کی = کند علمی = معاد نبوه نشود
 بی = هم خود بمرنگ صاف = صاف و زلال = زلال است نوشت = نوشتید خورد

بن و بند - اقبال - اقبال است - اقبال و نیک بختی رای و راه - راسین و راستی است
کج - کج - نین و نیت - مجازی و غیر محقق - ظاهری - کجمازان - کجمازان و ناراستی است
هیچ - هیچ - راضی نین - راضی نیت

بند پانزدهم

بخرد شو - بخرد شد - او هم - با هم - به هم - چون و چون - کیوره - کوره - حداده - آهنگ
ساراه صحرا - عسکره سرباز - پوشو - پوشد - ابل - وقت - برگ - بنوشو - بنوشد
ابو - پدر - برای - فرزند - بکشو - بکشد - بغوشو - بغوشد - نه - از
نروی - بروی - میوه می آید - نی - از این - پای - حلام - خوری - خبری - توده - صدای
عاصل از انفجار - ناخاف - و ناخاف - آثوری - آشوب - فره - صدای پرده - در چین - پرداز
فرزه - چیزی که سرچ می چرخد - طیاره - هواپیما - فی الفور - بنزدی - نه - از - آره - آتش
خیزد - بری خیزد - جور - سختی - خار - دشمنان - حقیقت - مکروه - میکند - آهن - آهنی
مکوان - مرکبها - اسبها - خوف - ترس - کوسار - کوسار - نروی - بر روی - روی
سوزده می سوزد - بی بگیرد - فریادی که در تقیبه فراری برای دستگیریش بر داده می شود
کوان - که با - نامدار - به دار - بود - بشود - توپان - توپها - صاحب - صاحب - گیر می گردد
شین - حالتی از شبنم - خیزد - بلند می شود - بریزد - بریزد - خارش - خارش - از هم گسست
دالی - یک دال - دال - دال - لشی - لاشه ای - بکشو - بکشد - پی - ویش - برای - خودش
مبوه - میشود - بش - قسمت - پشک - قرعه - قسمت - ویش - خودش - دوکوانده - در کوانها
دروانده - در دروازه - نجوم - جمله - تقاس - انتقام - خردی - خورد - سباخش - سباخش
کیان - جان - تنش - تیر - عجم - فارس - بین - بدهند - آرمات - شهری در توران - و شهری در چین

ایسول = استانبول بربری = ایل و قوم بربر بزبر = شهری در سودان = ناحیه ای در آفریقا
 ناتاره مغول = افضل = برتر فضول = یاده گو مصاف = جنگ جنگو داوا = جنگ و دعوا
 تیا = تما دیقیزه = از روی یقین میکو = تلاشی میکند عجو = عجب ویمینه ده = از طرف
 راست = یمن = راست پیچو = می پیچد دیک دینه ده = بیک دین ویشن = خودش است
 بی پردا = بی ترس خوف = ترس بی اندیش = بی پرواست اندیش = اندیشه = اضطراب
 فیون = خون سیاوش = سیاوش جوئو = می جوئد قین = قهره غضب کین = مغرب = اروپا
 چنوه = دوباره = از نو زیور = زینت شه = از مینرو = فریادی کند = از میان می برد

بند شازدهم

تمامه = تمام است حد = اندازه ویرد = گذشت هیش = مقدارش = افزون بر مقدار مقرر
 = این سخت = نطق روی = روز سراجام = کتاب دینی مردم اهل حق شامل گفتارهای حضرت
 سلطان و پادشاه در عصر پر دیور بیاس = قانونگذاری = بستن پیمان جم = جمع خواجا = آقا = سولا
 = و غلام است داتن = گفته اند مبهو = میشود چالا قزوین = دشتی جدا فصل قزوین و زنجان
 بیون = خون بیون = چین چون = چگونه ویمینه ده = از جانب حضرت خداوند بیون
 پرزه = پراز = او خون = آن خون گردیون = گردون = آسمان فرنگه = اروپا = مغرب زمین
 ننگه = جنگ سنگه = سنگ قناره = چنگک نصابی بازخواس = می که بامه = بام = سقف
 شاره شاره زیول = شهرزدره = از شهرهای مهم کردستان عراق در گذشته شاره = شام
 لاهه = کام حنوشه = جنگو آتسه = آتش بیک بی بشه = بی بهره بخارا = از شهرهای
 بلکستان اورده = آن روز سارا = صحرا نذاران = بستندان ایدو = این
 نفت = نطق پری = برای روزی = روزی شایته = حضرت مراد علی

آشوب آشوب شان = شراب و خن و وقتت در خیز و بر خیزد = بلند شود
 بگیر بگیر صدای حاصل از تعقیب و گریز = گرفتن بید = باید موت = موت = مرگ
 چن = چند نه = از جهشت = جنبش جور = ظلم آشوب = خور = خور = غرض
 مولا = مولا = ضرب = ضرب = او ساء آن وقت تاقی = تحقیق جنگ = چنگال = دست
 هفتاد = ذبیح زده = جوشش شین = حالتی از شیون وادایا = شیون بی شود بی حد
 ویش = خودش ما چو = بگوید برار = ای دای برادرم بر = برادر خون = خون
 زه = زه = از نو جو شو = میخورد خزان = خزان = جنگ خزا = خزا = جنگ پوشه = پوشه
 ساء = صرا = بو = بشود لش = جنازه والان = کرکها بکیش = بکشند تازه = تازه
 پردال = پری که در انتهای تری بسته اند گلان = آبرفت سیلاب در رودخانه های بزرگ سیوه = سیوه
 دسورد = دستبرد = مصطفا = حضرت مصطفی منظر حضرت عزرائش و از چهار ملائکه حاضر در لباس
 بشر در خدمت حضرت سلطان سردان = سرها کلمی = میکند دیو = دیوان و دیو = گشته
 دور = شیون مانده = میماند خاپور = ویران موب = میشود او ساء آن وقت = آن زمان
 بایر = زمین غیر قابل کشت چوار = چهار اقلیم = سوز زمین ملوک = شاهان مانده = میماند
 پیوسته = پیوسته چو = چون سلوک = روش دیر = گذشته چن = چند =
 سالان = سالها ندارد = ندارد شای = شاه ابدالان = ابدالها ابدال = از مقامات
 بالای تصرف و درویشی شای ابدالان = حضرت مولا

تاس = افزون بر مقداری مقرر هزاره = هزار است واده = وعده تاس = تمام است

زه لای = نزد = در پیش ... صرافان = گوهر شناسان = در اینجا منظور حق شناسان است
 شکاره = آشکار است ... این ایام = روزها = دوران رزم = جنگ شای شاه
 اجکاره = صاحبکار است صاحبکار = حضرت مولا زینب = زین است او هم = با هم
 بشکیش = کشاکش چاله قزوین = دشتی وسیع در حد فاصل زنجان و قزوین که محل ظهور است
 یشتن = می نشستند او هم = با هم درین = پیشین موافق = میگفتند میوه = می آید
 ه = از سرین = بالاتر میوه می رود نادای = مسکن مسانو = می آید یقین = یقیناً
 دن = در اثر هراو = همان = همو نشان = نشان و نش = از آن = در آن دیاره = پیدا
 دات = سرزمین آسیای صغیره ترکیه کنونی نیست = نیست و نبود کرده میکند نزدی = روی
 سرباط = دنیا مایه = می آید غنله = آشوب = هیا هو خونکار = از شهرهای روم و عثمانی
 نکار = خوزریز قریه قتل عام = بود = شود کی = کند ویلان = سرگشته گلبیلو = گردش کند
 و چند زه = از آکه و اسب تقریباً سرخ رنگ تیغ = تیغ پنجه = پی = بنیاد بکوه = بکند
 دانه روز = شبانه روز ریزد = بریزد باورد = باورد گردون = آسمان آسیا اوسا = آنوقت
 دن = چون آفتاب میوه می آید جشتانه = جشن آنهاست بهشتانه = بهشت آنهاست
 بن = از روی ایمان و خود را به = وقت و وعده آفامان = آفایان = سوره رمان
 کل گشایه = مشکل گشا است

بند نوزدهم

ه = از آتش = آتش بگت دنگی = صدائی دختی = دختی میوه می آید بره زه = آراسته
 اله قزوین = دشتی گو در حد فاصل قزوین و زنجان میوه می شود میوه می آید حواله = حواله و سپردن
 یشت = دشت دره = بیرود صوا = چون = چون لاله = نوعی گل سرخ رنگ که در ادبیات نشانده ای از

عشق است شهبود شب و روز آد آب گردانان گردونها گردون آسیا
 گل بهر دن دهنه و یقین از روی یقین و مطمن کشکش کشکش مبهود میشود
 بندر شهر ساحلی سحرده مرز شاره زیول شهرزور از شهرهای مهم قدیمی در کردستان عراق
 خزان غمزن پیش قسمت دوده خارج - اخراج بی دوره - بی بهره بی دور - بی اثر
 توهم - عشیره - قبیله - کالای - اهل حق - یارستان - کاکه - برادر - اولین نامی که بر بریدان و
 آئین حضرت سلطان صفاک نهاده شده است کالای بوده است زه غم - از غم - اوسا - آنوقت
 یارسان - یارستان - اهل حق - هر دو کام میوه به کامشان می آید

بند بیستم

دیم = دیدم - سرد مبهود - سرد میشود - دای = بر این - نیشانه - نشانه - مانوه = می ماند
 چول - خالی - خلوت - تکیه و تکرار - خانقاه - اجاق نشین - چخانه - جمع خانه - عباد نگاه اهل حق
 کم سو - کم نور - نوره - موه - میشود - خاندانان - خاندانهای حقیقت - نرانان - نادانان
 نار - تار یک مبهود - میشوند گردی - کرده - خارسان - دشمنان حق - گن - می کنند - زه - از
 روی - روی - روه صورت - خون - میشوند - مانوه - می ماند - مانوه - ماند - صورت - صحبت
 بشرط - بیان - اقرار - قبول - اعتراف - دس - دست - شرم - آندم - چا - راسی - راسی
 صدق - راستی - صفا - پاک - صافی - صیج - صیج - نمه مانوه - نمی ماند - کبره - غرور - کین - کینه
 فرزند - بدگان - بدبین - ناسکوک - بد رفتار - ژن - زن - چنی - با - عدو - دشمن
 شر - جنگ - مقابل - صبح - روزه - روز - ستمگر - ظالم - خاندان - خاندانها - زه - حق - از حق
 بن خود - بی خبر - اجاق نشینان - سادات بزرگ - حریص - افزون طلب - سیری - ناپذیر - اهل حرص
 نعل - دارای نعل - کینه - ناخوش - بیمار - طوف - طوفان - قهار - دارای قهر - و -

آشوب آشوب اغتشاش و هرج و مرج چینی هم - با هم پرخاش و ستیزه کُل - به هم
 سپاکش و لشکرکش صارا - صحرا کوکو - دسته دسته و خوس خوس لش - جسد - جانزه -
 نریزان و فراری چن - چند پرچوش و کت - جدی حرص و طمع نوس و نفس اماره -
 صاحب دیده و چشم خواجا - خواجه - کارفرما مزدور - کارگر یاسی - ناامید
 آسی - بیزار - ملا - ملا - اهل علم - منان - می نمایند کین - کینه و رای - در راه - به راه
 شان و می افشاند می اندازند - شناسن - می شناسند - درین - می دهند - کن - میکنند
 ستیزه - جنگ - جدل - حق و شان - مخلو یان - نگرین - می کنند - پمال - پایمال - کون - میزنند
 بجازی و غیر حقیقی نرینگ - حقه - داوید - فریاد از روی تأسف - جل - نادانی بغض - کینه
 ظالم - ظلم کرده - جبار - زورگو - کذابی - درد - گلونی - بنیان - افتراء - تهمت - ویشان - خودشان
 هفت - مجانی مبادن - می بازند - طریقه - راه - رای - راستی - دل - را - مفروشین - میفروشند
 چینه - مردار - هر چیز نا پایدار - گیلوه - می گردد - هوا چه - می گوید - حق - حق است - برحق است
 هوا چن - میگوید - عاصی - گناهکار - احسن - احسن است - تم - و - تار - تار یک
 ظلمات - تاریکی - گیر و می گیرد - رفته - روز - کن - بکنید - لاله - التماس - و زاری
 پی - برای - بچیم - برویم - حساب - خجل - شرمند - نگاداری - محافظت
 گروی - گروه - آرد - آن - وقت - پرس - پرس - کی - کنی - گیشه - چرخش
 نرداو - گرداب - نه - دره - از - نگی - نگی - غرقا - غرق در آب - شاخوان - شاگو
 دوا - دعا - دوران - سسوده - دوران - سرد است - دوران - سرد - آخرو زمان

بند بیست و یکم

و نم - بخوانم - چون - چون - روز - روز - آسپاوان - آسپاوان - خیرون - خیرون -

آتش = آتش - طرزو = می لرزد - نادر = ناب = حرارت = نهب - تادش = نهب - نرسناکش
 جوشن = محافظ = جزو = زنده = بسود = میشود - پولاد = فولاد - عرش عظیم = جایگاه استقرار حضرت حق
 شنوان = می شنوند - دلا = دلبه = فریاد - اوسا = آنوقت - چوار = چهار - فحوازن = می طلبند
 آمان = آمان - سان = صف - خواجای = خواجایه آقای - غلامان = بندگان محرم حضرت حق
 ایوت = ایوت حشار = دون و مظرف قلی علی قلند = اولین تجلی بابایادگار در حضور حضرت سلطان
 جار = بانگ = صدای بلند کیشو = می کشد - یازن = یاز است - میون = می آیند - و دگش = صدایش
 میوه ی آید گلیمه کولان = گلیمه به درونها کول = درون = بیدارن = بیدار است - بچاران = بچاره ها
 زرار = خوار و زانو زبون = سکین - قانا = قانع - نمبون = نمی شوند - شاره = شکر - بشش = شمش
 عدوان = میدهند کرده ش = کردارش - بواچان = بگویند - دوسان = دوستان - ایوه لاه ایوالله
 ایوالله = قبول دارم به خدا قسم - خان آتش = آتش بگب - صاحب = صاحب زمان = زمان است
 براق = اسب تیزرو = بین = شده است - داد = نوبت - میدانن = میدان است - و = به
 الماس = خان الماس = علی الآبی = علی اللہی = نام دیگر آئین اهل حق - پنجا = پنجاه - سالان = سال
 بی = بود - نیست = نیست - و = به - طلابی = طلائی - باسواد ی

بندهیت دوم

ذات = اصل وجود - یا = از نامهای ازلی حضرت حق - بی = بود - نه = در - عهده = دوره = زمان
 ذرات = زمانی قبل از خلقت موجودات - اوسا = آن وقت - لوح = صمیمی ای که سر نوشت عالم در موجودات
 در آن ثبت است - شریا = مجموعه و صورتی از ستارگان که به فارسی پر دین و به کردی کوه یعنی مجموعه گفته
 شود - عرش = مکان استقرار حضرت حق و ملائک مقرب - فرش = عالم خاک - دُر = شئی گرانبها
 مای = تیره = تیره = از - بر آنا = بیرون آند - کرد = کرد - احیاء = زنده = موجود - ویش = خودش

نیا - نهاد - گذاشت - دو به - خوانندگار - خوانندگار - گویی - تخت فرمانروائی - محل صدر و امر و جلال
 داد - داد - قرار - قرار داد - ناک - نیک - تنها - فرود - گیتا - ورم - بر روی - در روی
 چوگان - نام وسیله ای که با آن گوی را به سوی می رانند - بازیش کرده - او بازی کرد - بساط - آنچه هست
 سنان - ساخت - چیرین - فرشته اعظم و ننگ ارشد - امروز - بهروز - مونس - خلق چین - آفریننده - آفریننده
 ایچار - این بار - چند - یک - چار - کیموت - ژو - بعد از آن - پس - داتر - هفت - نمود - قرار داد
 سنان - ساخت - طوق - طبقه - عناصر - عنصرها - خاک - آتش - او - نظر - بر - نظر
 عدیه - داد - امر - در - طولانی - ویره - گذشت - فرما - فرمود - ملک - فرشته - چینی - با - همراه - با
 بچن - پروند - بارن - بیاد - اند - از - گوی - سران - کوه - سران - واقع - در - هندوستان - محل - ظهور
 آدم - اول - در - خاک - بلکم - آفریننده - آدم - میزاد - کیم - کنیم - آیمان - آدمها - وی - در این
 عازم - عزم - کننده - بین - شدند - حکم - میزاد - حکم - پادشاهی - پادشاه - حاشا - رده - انگار
 کرد - می - کرد - گویا - می - گریست - شیون - زاری - آمان - آمان است - آیم - آدم بودیم - آدم شدیم
 نیست - نیست - آمان - آمان - کردند - پادشاه - آبی - آدمی - کرد - حاشا - حاشا - میکنند
 شافره - شاه - فرمود - عزرائیل - عزرائیل - تاوه - معرفت - حوریت - ناجیل - تعجیل - تار - قهر - غضب
 بی - شد - سنانک - ترسناک - گویا - می - گریست - بود - خشم - مراجش - ذره - ذره ای - رام - دم
 نورد - نیاورد - دل - به - دل - وعت - انداختند - افکند - سر - منظر - وسیله ای - مانند - کنگ است
 بال - دست - پر - او - جاء - از - جا - وریزاد - برخواست - او - هم - بر - هم - زدن - نیت - نشست
 دردی - بر روی - نورد - آورد - نیا - نهاد - گذاشت - شاه - شاه - دانش - او - گفت - گفت
 نورد - دم - جاء - به - جا - آورد - شادان - شاه - گفت - دست - گفت - پیر - منظر - پیر - نیا - است - که
 منظر - حضرت - جبرئیل - است - قبضه - مشت - خاک - خاک - را - بکین - بکنید - نیا - آراسته - است
 نیا - آراسته - آراسته - تریش - از آن - کین - کنید - صد - صد - و - نیاز - احتیاج - است

چهار عناصر = چهار عنصر اصلی سخن ساختن = مولام = مولایم = مولان = مولا است ،
دین یاریش = بدین یاری اش = آلاء الله = حق = ابودلان = ابوالله = قبول دارم بخدا

بندیت دهم

میوه می آید - بن چنی هزاره هزار و مقداری بیشتر در به - پادشام = پادشاهم - پری = برای
دستگیری = دستگیری چه در - دادش = عدلش بگیرد می گیرد - اوسا = آن وقت زده = از
ستیزه ستیزه جنگ - او دخت = آن وقت گنیزه گنج = سرشته بوه بشود - کرد = کند = بکند
داد = عدالت - موارو = می بارد - بگو = تگرگت - واران = باران - مؤو = میشود - مون = میشوند
خاران = دشمنان یاری - کفار = بی دینان - گرده همه - داغان = متلاشی - شامو = شاه میاید ،
دجم = جمع - چون = چون - جاره = مرتبه - جاران = مراتب - نشو = می نشیند - چه جم = در جمع
قطار = سلسله - گرده همه - مبون = میشوند - جمانه = جهمان = محل انجام فرائض یاری = محل عبادت
پری شان = برای آنها - اوروزه = آن روز - بوه = بشود - نیشانه = نشان = دشمنی که = وقتی که زمانیکه
فتاح = فتح کننده = فاتح = از القاب حضرت مولا علی = نام اصلی حضرت شاه تیمور ثانی - جاره = باگت
هدی = میدهد - دیار = دیار - صدایش = صدایش - مخیزد = بلند می شود - دیار دیار = از جاها می نهد
دسود دای دینی اهل حق - دیار = از القاب حضرت سلطان صیاح - دیار = سر زمین = آسنگار
مقام = آهنگلای اساسی و پایه های سرود دای دینی - خوشین = حضرت مبارک شاه لرستانی ملقب به
شاه خوشین - شزه نو = می زنده می نوازند - وقار = باقهر - قار = قهر کرده کن - یار = خاوند کاو

پایان